

Вижте ги, прочетете имъ писанията — тѣ сякашъ сж ударени съ нѣкой чукъ отъ сждбата, която можа да раздѣли така механически единъ народъ.

Съ нищо не могатъ да се утешатъ. Половината отъ душата имъ е отвѣждъ и е разкъсана.

Поезията на Иванъ Вазовъ е едно ридание за Македония.

Той не може да си представи:

„Че какъ така? България — пѣкъ нѣма Македония!“

Въ всички ликувания, празници и тържества той вижда да се вѣе и едно черно знаме — знамето на Македония.

И още тогава, още въ първитѣ, въ най-първитѣ години, още въ румелийския Пловдивъ, той написа чудното, огненото свое стихотворение за черното знаме...

Тоя „позивъ жалостенъ на роба“, тия вопли съ рефрена „вѣй се, черно знаме!“

Както всичко у всички голѣми поети, така и това голѣмо стихотворение отъ Иванъ Вазовъ е изразъ на чувствата на цѣлия български народъ. И още тогава, и по-после, и сега, и вѣвѣки вѣковъ!

Ето, още презъ 1908 година издавахъ и редактирахъ основания отъ мене съ други двама другари всѣкидневникъ „Време“.

Обявихъ повсемѣстна анкета съ питането:

„Кое е най-хубавото българско стихотворение?“

Въпросътъ не бѣ: „Кое е най-хубавото стихотворение за Македония?“, а ясно и открито безъ ни най-малкъ намекъ за нѣкакво ограничение:

„Кое е най-хубавото българско стихотворение?“